

Ендрю Квінлан, викладач ДДС

Вступні слова з Послання апостола Павла до Євреїв чітко демонструють, що віра Церкви базується на Божому Слові. Він пише: «Багаторазово й багатьма способами Бог говорив колись до батьків наших через пророків. За останніх же оцих днів він говорив до нас через Сина, якого зробив спадкоємцем усього і яким створив віки» (Євр 1,1-2). Найбільш правдиве та достовірне знання про Бога, яке ми маємо, це те, яке Він Сам дав нам у Своему Слові. Ми також знаємо, що це Боже Слово, яке свідчить нам про Нього, було записане – спочатку пророками у Старому Завіті, а потім апостолами та їхніми супутниками у Новому.

Церква завжди усвідомлювала важливість Божого Слова, що міститься у Святому Письмі. По-суті, проблематика того, чим є читання Біблії та проповідування, лежить в основі руху, який ми називаємо протестантською реформацією, що мав місце в Європі в XVI ст. Гаслом цього руху стало sola Scriptura – «тільки Писання!» Здавалося б, як хтось може не погодитися з цим? Завдяки винайденню друкарського верстата та перекладу біблійного тексту сучасними європейськими мовами копії Святого Письма стали легко доступні всім, хто вмів читати. Тепер віруючі могли вдома самотужки читати Біблію та безпосередньо спілкуватися з Богом. Це чудова практика, проте сьогодні ні католики, ні православні, ні протестанти не відчують, що спілкування з Богом через Писання є центром їхнього релігійного життя. Але чи в Біблії містяться лише вказівки про те, як вести релігійний спосіб життя, або як християнізувати суспільство, в якому ми живемо? Якщо ми так вважаємо, то читання Святого Письма стає дуже особистою справою.

Проте коли цар Йосія (640-609 рр. до Р. Х.), один з небагатьох праведних правителів Юдеї, віднайшов у Храмі копію Закону, даного Мойсею, то він, як розповідається у Другій книзі Царів, зібрав увесь народ в одному місці: «Тоді цар послав скликати до себе всіх старших юдейських і ерусалимських. І пішов цар у Господній храм, а з ним всі юдейські мужі й усі ерусалимські мешканці, й священики, й пророки, й увесь народ, від малого до великого, і прочитав перед ними голосно всі слова з книги союзу, що знайдено в Господньому храмі» (2Цар 23,1-2).

Коли ж євреї повернулися з вавилонського заслання, священник Єзекія також зібрав разом увесь народ і прочитав їм Закон: «І приніс Езра священник закон до громади чоловіків, жінок і всіх, що могли розуміти, – першого дня сьомого місяця, – і читав його на майдані, що перед Водяними ворітьми, від світанку до полудня, перед чоловіками, жінками й тими, що могли розуміти; прихилився увесь народ вухами до книги закону» (Неем 8,2-3).

Також і в Новому Завіті бачимо, що Слово Боже читається не тільки приватно, але християни з цією метою збираються разом в одному місці. Апостол Павло у листі до Колосян пише: «І як цей лист буде прочитаний у вас, зробіть так, щоб він був прочитаний і в Лаодикійській Церкві, а лист Лаодикеї щоб ви також прочитали» (Кол 4,16).

Читання Слова Божого завжди відбувалося в спільноті. Другий Ватиканський Собор дуже цікаво говорить про стосунки Воплоченого Божого Слова, Церкви, Главою якої Він є, та записаним словом Священного Писання. Для Церкви Писання – це не тільки колекція висловів Ісуса, але й жива зустріч з Воскреслим Христом. Собор навчає, що Ісус сьогодні присутній у Церкві різними способами: у Святих Тайнствах, Своему слові. Соборові документи зазначають: «Ісус є присутній своєю силою у Святих Тайнах так, що коли хтось хрестить, сам Христос хрестить. Він є присутній у Своему слові, бо Сам Він говорить, коли в Церкві читається Святе Письмо» (Конституція про Святу Літургію, 7).

Отже коли разом читаємо Святе Письмо в церкві на Літургії, ми дійсно чуємо голос Ісуса, звернений безпосередньо до нас. Він присутній у читаннях так, як присутній у Євхаристії. Впродовж століть Церква узгодила серію читань Святого Письма на кожен день року. Ми маємо недільне, суботнє та тижневе коло євангельських читань. Таким чином за рік прочитуємо більшу частину Нового Завіту. Проте як часто під час цих читань ми дійсно слухаємо, про що йдеться? Чи намагаємося ми зрозуміти, що Ісус говорить саме до нас як члена Свого Тіла – Церкви? Коли Він говорить про те, як проповідував, та про тих, до кого проповідував, то наводить слова зі Старого Завіту – слова, які мали легко зрозуміти ті, що слухали пророків: «Мають вуха, але не чують» (Єр 5,21).

Отже в часі Літургії обов'язком співця є зрозуміле та усвідомлене читання, щоб можна було почути слова Ісуса. Обов'язком проповідника є пояснити значення слів зрозуміло та усвідомлено, щоб ті, які їх почули, могли застосувати почуте на практиці. Обов'язком же людей є відкрити свої вуха, ум та серце на живе слово Христа. Коли усі, хто зібраний

воедино як Тіло Христове, тобто Церква, виконуватимуть свої обов'язки, тоді ми дійсно зможемо сказати, що зустріли Бога у Його Священному Писанні.

д-р Ендрю КВІНЛАН, «Я оповів про справедливість на великім зборі...» (Пс 40,10) // СЛОВО № 2 (74)